

HEILIGE CHRISTOFFELPAROCHIE

GODS WOORD OP ZONDAG

Evangelie, overweging en andere berichten van het pastoresteam
nr. 248 – Zondag 22 december 2024 – 4de Advent

Bijna Kerstmis

Het schiet op: de vierde zondag van de advent, en we zijn nog maar een paar dagen van Kerstmis verwijderd. In de katholieke liturgie begint op 17 december de reeks van o-antifonen (bij de anglicanen, die één o-antifoon meer hebben, begon hij al op de 16de). Zeven dagen lang wordt in de vespers, het kerkelijk avondgebed, de lofzang van Maria, het Magnificat, lievelingstekst van onder meer Maarten Luther, omlijst met een antifoon die begint met de uitroep o. Op de achtste dag, 24 december, hoeft dat niet meer, want met de vespers van die dag begint het kerstfeest al: liturgische feesten beginnen, net als de zondag, altijd met de vespers van de vooravond. Daar danken we pakjesavond aan: na de eerste vespers op 5 december mag de feestdag van de heilige Nicolaas van 6 december beginnen. De o-antifonen bouwen het verlangen naar het verwachte Kind op met aanroepingen die aan oudtestamentische teksten, vooral uit de boeken van de Profeten, zijn ontleend. Hoe zal het Kind zijn, wat zal het ons brengen? Het is en brengt Wijsheid, Heer, Wortel van Jesse, Sleutel van David, Dageraad, Koning van de volkeren en God-met-ons. Als je de Latijnse titels in omgekeerde volgorde leest: Emmanuel, Rex gentium, Oriens, Clavis David, Radix Jesse, Adonai, Sapientia, vormen de eerste letters een tekst, een acrostichon: ero cras, ik zal er morgen zijn. De spanning wordt vergroot: Hij is de Komende en morgen zal Hij er zijn. Maar is het in het geloof niet altijd morgen? Hij blijft de Komende, ook na Kerstmis. De toevoeging van de uitroep O brengt 'een vertraging en verdieping aan in het uitgesproken verlangen'. De o-antifonen zijn waarschijnlijk in de zesde of zevende eeuw in de Romeinse liturgie ontstaan. Niet altijd waren het er zeven. Er zijn ook reeksen van twaalf bekend en zelfs van drieëntwintig; in dat geval begon de reeks dus op

1 december. En zoals gezegd kent de anglicaanse liturgie er acht. Die achtste begint met 'O virgo virginum', een titel die niet op het komende Kind slaat, maar op zijn moeder. Theologisch verwarrend, zou men kunnen zeggen. Maar bovendien: het woordspelletje met de beginletters-in-omgekeerde-volgorde gaat dan niet meer op. Voor dat soort grapjes moet je toch bij de kerk van Rome zijn. Haar liturgie is de moeder van alle westerse liturgieën, en daarom gaat er ook niets boven de gregoriaanse toonzetting van de o-antifonen. Schoonheid die troost biedt en die ons verlangen voedt. (Bron Peter Nissen)

Gods Woord op Zondag 22 december, de 4de zondag van de Advent

Uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Lucas (1, 39-45).

In die dagen reisde Maria met spoed naar het bergland, naar een stad in Juda. Zij ging het huis van Zacharias binnen en groette Elisabeth. Zodra Elisabeth de groet van Maria hoorde, sprong het kind op in haar schoot. Elisabeth werd vervuld met de heilige Geest en riep met luide stem: Gij zijt gezegend onder de vrouwen en gezegend is de vrucht van uw schoot. Waaraan heb ik het te danken dat de moeder van mijn Heer naar mij toe komt? Zie, zodra ik uw groet hoorde sprong het kind van vreugde op in mijn schoot. Zalig zij die geloofd heeft dat tot vervulling zal komen wat haar vanwege de Heer gezegd is."

Ter overweging

Heeft u wel eens nagedacht waar het Wees Gegroet vandaan komt? Katholieken bidden het te pas en te onpas hoorde ik onlangs een protestant zeggen. Als ik ter voorbereiding op een uitvaart vraag aan kleinkinderen of opa en oma wel eens baden wordt er dikwijls gezegd dat ze voor of na het eten iets onduidelijks zeiden wat begon met "Wees" om te

eindigen met “Amen”. En dikwijls duurde dat prevelen 57 seconden. Ja, zo kan het verkeren met een gebed dat zo vaak gebeden wordt door Katholieken

Opbouw van het Wees Gegroet: De kerngebeden van het “Wees Gegroet” komen uit het Lucas Evangelie. Ze nodigen ons uit om te gaan staan in de vreugdevolle uitnodiging van de engel Gabriël aan Maria om moeder te worden van de Messias (1), en de begroeting van Elizabeth aan Maria als Maria op bezoek komt om haar nicht Elizabeth te helpen (2). Het slotgedeelte verwoordt de zorgen over de sterfelijke mens die hopen eens bij God thuis te komen in de hemel (3).

Vreugde van Maria: Als theologen onder elkaar maken we wel eens het grapje dat wanneer Maria nee had gezegd tegen de engel Gabriël we een echt beroep hadden moeten kiezen. Maar nadat de vrees van Maria was weggenomen ging ze in gesprek over hoe ze moeder zou kunnen. Dit gesprek is tekenend voor een God die uitnodigt, in gesprek gaat, mensen probeert te overtuigen om mee te werken aan het koninkrijk van Barmhartigheid. Maria’s antwoord kennen we inmiddels en met Kerstmis vieren we de geboorte van het vertrouwen dat in Maria is uitgesproken.

Op weg gaan: Maar Maria ging gelijk op pad om haar nicht Elizabeth te ondersteunen en vooral de vreugde te delen van het moederschap. Want ook voor Elizabeth was de vreugde volkomen geworden om moeder te worden in haar ouderdom. En zo voelden beide aanstaande moeders de vreugde en het vertrouwen dat hun ten deel was gevallen want toen Maria Elizabeth begroette sprong het kind van vreugde op in haar schoot. Mooier kan eigenlijk niet.

Tegelijk zwanger: Ik heb het zien gebeuren dat mijn echtgenote zwanger was van ons derde kind en tegelijk bleek een goede vriendin ook zwanger te zijn. Bij de echo bleek dat ze beide op dezelfde dag waren uitgerekend en dus groeide de vreugde en het verlangen om samen moeder te worden. Gedeelde vreugde is dubbele vreugde, maar dit was vier dubbele vreugde.

Hoop wordt uitgesproken: Het zou gestopt kunnen zijn met de vreugde zoals het Evangelie van deze vierde adventszondag eindigt. Maar Maria spreek na deze vreugdevolle ontmoeting haar hoop uit. Dit prachtige gebed, het Magnificat, is de uitdrukking van een zelfbewuste vrouw en aanstaande moeder die zich plaats in de geschiedenis van een volk dat zich gesterkt en gedragen voelt door een God die omkijkt naar de kleinen, een barmhartige, rechtvaardige en liefdevolle God. Het is niet alleen het vertrouwen dat in haar uitgesproken is, Maria neemt het vertrouwen op van heel haar volk. Ze herneemt de belofte die

eens aan de aartsvaders en de twaalf stammen van Israël ten deel waren gevallen.

Beloften dagelijks bidden: De beide moeders gaan staan in deze belofte. En ook Zacharias, de echtgenoot van Elizabeth, zal nadat hij de zwangerschapsperiode heeft moeten zwijgen omdat hij de uitnodiging van de engel niet geloofde, zijn belofte uitspreken die we kennen als het Benedictus. In de kerkelijke traditie wordt in de ochtend het gebed van Zacharias gebeden en ‘s avonds de lofzang van Maria. Zo omkransen deze gebeden ons dagelijks bidden, nemen ze ons mee als herinnering dat onze God een barmhartige God is, die omkijkt naar de kleinen. En zo zijn we bijna bij het feest van de geboorte van Emmanuel in een stal in Bethlehem geboren.

Licht in de wereld gekomen Met kerstmis vieren we dat de beloften van Zacharias en Maria uitgekomen zijn. In het kind van Bethlehem hebben herders Gods Zoon herkent zoals de engel aan hen in het open veld had verteld. Mogen ook wij ons in deze traditie plaatsen en met de belofte van een vredige en liefdevolle wereld opgaan naar de stal van Bethlehem. En herinner iedere keer wanneer u het Wees Gegroet bidt u binnen treedt in het verwachtingsvolle verhaal van Kerstmis, van God die mens wordt en gevonden kan worden in ieder pasgeboren kind.

Gebed

God, Wij danken U voor uw Woord, dat wegen wijst naar echte ontmoeting. Vuur ons aan om op weg te gaan, zoals Maria op weg ging naar Elizabeth, zo nodigt U ook ons uit op weg te gaan naar wie om onze hulp vraagt. Geef dat wij Uw roepstem mogen blijven horen en zo uw koninkrijk van vrede iedere dag een beetje dichterbij brengen. Hoopvol zien we daarom uit naar de geboorte van uw Zoon en onze Redder, Emanuel. Amen.

Viering in de parochie (21-22 december):

Eucharistievieringen:

Zaterdag 21 december, 19u00 te Balk

Zaterdag 21 december, 19u00 te Lemmer

Zondag 22 december, 9u30 te Sint Nicolaasga

Zondag 22 december, 11u00 te Joure

Communievieringen:

Zondag 22 december, 11u00 te Woudsend

Geen vieringen in Bakhuizen en Warns.

Voor de vieringstijden en plaatsen rondom **Kerstmis** verwijzen we u graag naar ons parochieblad of de website: www.dechristoffel.nl/agenda/

Van harte een heel mooi en gezegend weekend toegewenst namens het pastoresteam.

Pastor Ton Halin.

Voor de kinderen

